

প্ৰস্তাৱনা :

ধান এবিধ ভিন্নতা পূৰ্ণ শস্য। ইয়াৰ ভিন ভিন জাতি আৰু প্ৰজাতি আছে। প্ৰতিবিধ জাতৰ সুকীয়া বৈশিষ্ট্য আছে আৰু ধান গছৰ আংগিক ৰূপ আৰু বৃদ্ধিৰ বৈশিষ্ট্য অনুসৰি জাতসমূহক চিনাক্ত কৰিবপৰা যায়। ধান বৃদ্ধিৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহে ধান ৰোৱা আৰু চপোৱাৰ সময়ৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়।

ধানৰ আংগিক ৰূপ

ধানৰ আংগিক ৰূপ হ'ল এনে এক অধ্যায়ন, যাৰ দ্বাৰা ধান গছ এজোপাৰ অংগজ আৰু প্ৰজনন কালত হোৱা বাহ্যিক পৰিৱৰ্তনসমূহৰ বিষয়ে জানিব পৰা যায়।

ধান গছ বৃদ্ধিৰ পৰ্যায়সমূহ :

ধানৰ বৃদ্ধি কালটো তিনিটা পৰ্যায়ত আৰু দহটা বিভিন্ন অৱস্থাত ভাগ কৰিব পাৰি। পৰ্যায়কেইটা হ'ল - অংগজ কাল, প্ৰজনন কাল আৰু পূৰ্ণাৱস্থা।

অংগজ কাল

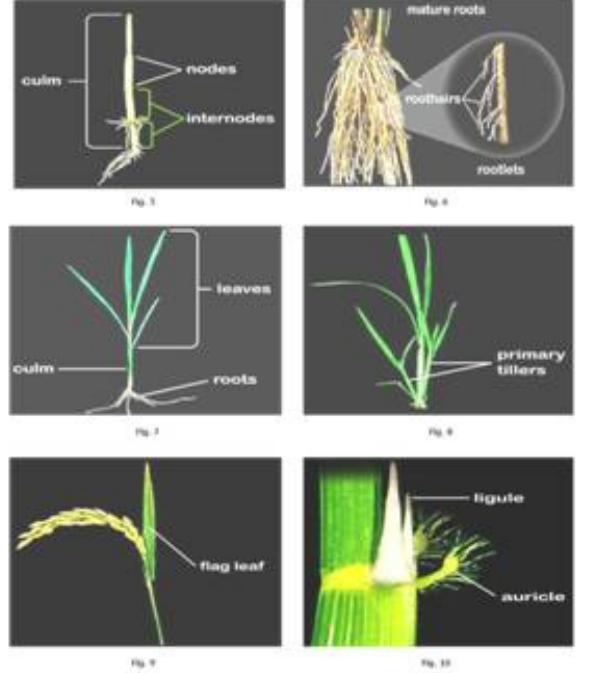
ধানৰ বাঁজে পৰ্যাপ্ত পানী শুহি অংকুৰিত হোৱাৰ পৰা ধান গছৰ পোখা মেলি সম্পৰ্ণ হোৱা অৱস্থালৈ অংগজ কাল। ধানৰ জাত আৰু গছৰ পোহল-সংবেদনশীলতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি অংগজ কালৰ দীৰ্ঘতা নিৰ্ভৰ কৰে। এই কালতো অংকুৰণৰ পৰা পুলি ওলোৱা, পুলিৰ পৰা পোখা ওলোৱা আৰু পুলিৰ বাঢ়ন- এই চাৰিটা অৱস্থাত বিভক্ত।

প্ৰজনন কাল

ধানৰ পৰ্যাপ্ত পোখা মেলাৰ পিছত গৈৰ ধৰা সময়চোৱাৰে আৰম্ভ হৈ ফুল ফুলা আৰু পৰাগযোগ হোৱালৈ এই অৱস্থা শেষ হয়। প্ৰায় 30-35 দিন লগা এই পৰ্যায়টো গৈৰ ধৰাৰ পৰা সগৰ্ভা ৰূপ, গৈৰ ওলোৱা আৰু ফুলাৰে বিভক্ত।

পূৰ্ণাৱস্থা

ফুল ফুলাৰ পৰা প্ৰায় 30 দিনত ধান পকে। গাৰ্ভাৱতী, গোট মাৰিব ধৰা আৰু ক্ৰমান্বয়ে পূৰ্ণ হোৱালৈ এই পৰ্যায় শেষ হয়।

ক্রমিক নং	বৃদ্ধিৰ পৰ্যায় সমূহ	বিৱৰণ
1	অংকুৰণৰ পৰা পুলি ওলোৱা	বেটিকল' অৱস্থাৰ পৰা উললি ওলোৱা
2	পুলি অৱস্থা	ছেমিনেল শিপা অৱস্থাৰ পৰা পাতলৈ জোঁ
3	পোখা ওলোৱা	প্ৰথম পোখাৰ পৰা অৱস্থাৰ পোখা ওলোৱালৈ
4	পুলিৰ বাঢ়ন	জাতৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে
5	গৈৰ ধৰাৰ পৰা সগৰ্ভা ৰূপ	গৈৰ ধৰা অৱস্থা
6	গৈৰ ওলোৱা	গৈৰ স্পষ্ট হয়
7	ফুল ফুলা	ফুল ফুলি অৱস্থা হয়
8	গাৰ্ভাৱতী	প্ৰতি ডিম্বাকৃত গাৰ্ভাৱতী ভৰি পৰে
9	গোট মাৰিব ধৰা	গাৰ্ভাৱতীৰ বোম গুৰু হৈ গোট মাৰে
10	পূৰ্ণ হোৱা	প্ৰতি ডিম্বাকৃত পূৰ্ণ হৈ হয়, হালধীয়া ৰঙা হয়